

HUQUQ

39

(302)

YURIDIK GAZETA

Oktabr

D.	6	13	20	27	
S.	7	14	21	28	
Ch.	✓ 8	15	22	29	
P.	2	9	16	23	30
J.	3	10	17	24	31
Sh.	4	11	18	25	
Y.	5	12	19	26	

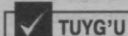
2003

Gazeta 1997-yil 27-avgustdan chiqqan boshlagan.

WWW.HUQUQ.UZ. E-mail: Info@huquq.uz

1 OKTYABR — UKITUVCHILAR VA MURABBIYLAR KUNI

Чоршанбадан Чоршанбага

TUYG'U

БУ ДУНЁДА ҚАРЗДОРМАН МЕН У ЗОТДАН...

Улуғ зотким, қадрлайман
отамдайин,
Номин азиз санайман юрт —
Ватандайин.
Меҳрибон ҳам муносибгина
онамдайин,
Дил осмоним ёритувчи қўшим у,
Камтаргина муаллимим —
устозим у.

Камтаргина муаллимим... Шеърнинг мана шу жумласида гартаккина хатоликка ўхшаган нарсаси бор, назаримда. Ахир фақат менинг устозим эмас, дунёдаги барча устозлар камтар бўлишди-ку, оғир, босиқ, мулоим. Бу сифатларни фақат буюк инсонларга нисбатан қўллаш мумкин. Устозларимиз бизнинг ана шундай буюкларимиз, улуғларимиз. Бу улуғлик уларга шунинг учун хоски, халқимиз азалдан устозларни эъзозлаган, маъракаларда, тўйларда уларни давранинг тўрига ўтқизган. Устоз отангдай улуғ дейишлариям шундан.

Ўқитувчилик касби, унинг машаққатли, аммо бениҳоя шарафли эканлиги тўғрисида кўп эшитардим. Фақат ёшим улғайган сари бу гапнинг маъинини чуқурроқ англаб бораёяман.

Бир зот борки, у — донишманд
бобомдайин,
Тафаккури кенг, юраги
оламдайин.
Номин азиз билгум отам,
онамдайин,
Бу дунёда қарздорман мен
у зотдан,
Камтаргина муаллимим —
устозим у.

Қилаётган эзгу ва савобли ишларингиздан сира ҳорманг, байрамингиз кулгў бўлсин, устозлар!

Элмурод НИШОНОВ,
талаба

Суратда: Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қуватлаш жамоатчилиги Маркази раиси Ботир Калонов ёш мутахассислар билан фикр алмашмоқда.

А.Тўраев олган сурат

RESPUBLIKA BOSH PROKURATURASIDA

ЕВРОПА ИТТИФОҚИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МЕҲМОНИМИЗ

2003 йил 26 сентябрда Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурининг ўринбосари П.Бобононов Марказий Осиё мамлакатлари билан алоқалар бўлими бошлиғи Пьер Боргольц ва Тошқи алоқалар бўйича Бош директор маъмурияти раҳбари Даниель Гиьер ҳамда Европа Иттифоқи комиссиясининг бошқа аъзолари таркибидagi Европа Иттифоқи комиссияси делегациясини қабул қилди.

Сўхбат давомида Европа иттифоқи делегацияси аъзолари Европа иттифоқи ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги, шу жумладан, Европа иттифоқи билан Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ўртасидаги ҳамкорлик ривожланиб ва мустақамлашиб бораётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Улар Ўзбекистонда юз бераётган ижобий ўзгаришлардан катта таассуротлар олганликларини баён этдилар. Учрашувда ўзаро ҳамкорлик механизмлари муҳокама этилди ва келажақдаги ҳамкорлиқнинг устувор йўналишлари белгиланган. Европа Иттифоқи Комиссияси 2005-2006 йилларга мўлжалланган Индикатив дастур яратишни режалаштираётганлиги ва унда Бош прокуратура органла-

рининг иштирок этиши мақсадга мувофиқлиги айтиб ўтилди.

Бош прокурор ўринбосари П.Бобононов фаолиятнинг асосий йўналишлари бўйича ҳамкорлик қилишни таклиф этди.

Ходимларни ўқитиш, семинарлар ва сўхбатлар ўтказиш, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ташкилотлар фаолияти билан танишиш мақсадида ўқув сафарлари уюштириш, ҳуқуқни қўллаш амалиёти бўйича хорижий ҳамкасблар билан тажриба алмашиш, экстрадиция ва ҳуқуқий ёрдам тўғрисида шартномалар тузиш масалаларини муҳокама этиш, маълумотлар базасини яратиш ва Интернет орқали ўзаро боғланиш, жиноятларни, шу жумладан, терроризм характеридagi жиноятларни тергов қилиш ва очишнинг энг янги усулларини ҳаётга татбиқ этиш шулар жумласидандир.

Учрашувда Бош прокуратура бошқармалари ва бўлимлари бошлиқлари Р.Абдурахмонов, А.Муҳамедов, С.Ортиқова ҳамда Б.Охунвалар иштирок этишди.

Учрашув ишчанлик ва дўстона вазиятда бўлиб ўтди.

А.МУҲАМЕДОВ,
Республика Бош прокуратурасининг бўлим бошлиғи

Барча-барчамиз —
бугун ҳаётдан муносиб
ўрнини топган,
эл-юртга хизмат
қилаётган ҳар бир
инсон камолот йўлида,
таъбир жоиз бўлса,
унга зинапоя бўлиб, ўз
елкасини тутиб берган
сиз, ҳурматли устозлар
олдида умрбод қарздор-
миз. Ва мен бу
ҳақиқатни ҳеч ким, ҳеч
қачон унутмаслигини
истардим.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ислам Каримовнинг
Ўзбекистон ўқитувчи ва
мураббийларига байрам
табригиндан

24 сентябрь

Пойтахтимиздаги Халқаро бизнес-марказда АҚШ-Ўзбекистон савдо палатасининг навбатдаги йиллик мажлиси бўлиб ўтди.

25 сентябрь

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Оксаройда НАТО Бош котиби Жорж Робертсонни қабул қилди.

«Навоий кон-металлургия комбинатининг 45 йиллиги муносабати билан бир гуруҳ ходимларни мукофотлаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ҳамда «Дўстлик» ордени Навоий кон-металлургия комбинати жамоасига табриги матбуотда чоп этилди.

26 сентябрь

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Оксаройда Россия Федерацияси ҳукумати раисининг ўринбосари Борис Алёшинни қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти «Ўзбекистон Республикасида ташқи савдо фаолиятини янада зрклиштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонга имзо чекди.

Республика «Маънавият ва маърифат» марказида олимлар, жамоат ташкилотлари вакиллари, пойтахт шаҳри ва вилоят мактаб директорлари, ўринбосарлари ва ўқитувчилари иштирокида «Баркамол авлод орзуи» мавзусида «Давра сўхбати» бўлиб ўтди.

27 сентябрь

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Биринчи марта озодликдан маҳрум этишга судланган шахсларнинг жазо ўташ шaroитларини либераллаштириш тўғрисида»ги фармони матбуотда эълон қилинди.

OLIV MAJLISDA

СУД ИСЛОҲОТИ

ФУҚАРОЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ ОНГИ ШАКЛЛАНИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўтган кун Олий Мажлисининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари ҳамда Матбуот ва ахборот қўмиталари Олий суд билан ҳамкорликда ўтказган «Суд ҳокимияти ва оммавий ахборот воситалари: ўзаро муносабатлар амалиёти ва истиқболлари» мавзусидаги давра сўхбатида ана шу саволларга жавоб изланди. Унда ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари, мамлакатимизнинг етакчи газета-журналлари ходимлари, телерадио журналистлари иштирок этишди.

Қизгин баҳс-мунозаралар руҳида ўтган сўхбат давомида ОАВ билан судлар ўртасидаги муносабатларнинг турли қирраларини тартибга солинувчи қонун ҳужжатларини такомиллаштириш, суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқий саводхонлигини оқсатириш, ОАВнинг жамият ҳаётида «тўртинчи ҳокимият» сифатидаги ўрнини

мустаҳкамлаш лозимлиги қайд этилди. Айниқса, Ўзбекистон Олий суди раисининг ўринбосари Б.Жамолов, Олий Мажлисининг Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси ўринбосари И.Гафуров, Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси раиси Х.Дўстмуҳаммад ва бошқаларнинг фикр-мулохазалари кўпчилиқнинг қизиқишига сабаб бўлди.

Мамлакатимизда изчил амалга оширилаётган суд ислоҳотини, жазоларни либераллаштиришдек одил сиёсатни, судлов билан боғлиқ жараёнларни ёритишда телевидение ва радионинг, газета ва журналларнинг ўрни, бу масалаларга ёндашувдаги муаммолар ҳақида алоҳида сўз юритилди.

Ўз мухбиримиз

ОБУНА — 2004

Нашрларимиз кўрсаткичи:
«Huquq» газетаси — 231, 232
«Qonun himoyasida» журналы — 839, 840

BAYRAM INTERV'YUSI

— *Миршохид ака, устозлар ва мураббийлар кунини арафасида биз билан суҳбатлашишга вақт ажратганингиз учун катта раҳмат. Фурсатдан фойдаланиб ҳозирги кунда сиз раҳбарлик қилаётган факультет тўғрисида баъзи маълумотларни олмоқчи эдим.*

— Факультетимизда 9 та кафедра бор. Уларда 6 та фан доктори, 22 та фан номзоди, доцентлар ишлаяпти. Ҳаммаси бўлиб 54 та штатимиз мавжуд. Факультетда 1200 га яқин талаба ўқияпти. Жумладан, магистратурада 74 та талаба таҳсил олмоқда.

Факультетимиз охириги йилларгача фанни ривожлантириш, илмий ишларни амалга оширишда бирмунча оқсаб келаётган эди. Бунинг ўзига яраша сабаблари бўлган. Ҳозирги кунда факультетимизнинг профессор-ўқитувчилари бу соҳани кўтариш учун кўп ишлар қилаяпти. Хар бир кафедра ўз илмий мавзуга эга.

Давлат грантларини олишга ҳам ҳаракат қилаялмиз. Жумладан, Фуқаролик ҳуқуқи кафедраси аъзолари 2002 йилда Ўзбекистон давлат илмий техника дастури бўйича «Демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти тизимида меҳнат ҳуқуқи муносабатларини ва ҳуқуқий-ижтимоий муаммоларни тадқиқ қилиш» мавзуси бўйича иш олиб бординлар. Конституциявий ҳуқуқ кафедраси аъзолари эса мазкур дастур бўйича «Демократик ҳуқуқий давлатни барпо этиш ва фуқаролик жамиятини шакллантиришда ҳуқуқий тарбиянинг роли» мавзуси бўйича ишламоқдалар. Биз учун бу аниқлик. Кўп йиллар давомида бундай грант конкурсларида иштирок этмаганмиз.

Охириги йил ичида факультетимиз профессор-ўқитувчилари 7 та монография, 2 та дарслик, 6 та ўқув қўлланмаси, 23 та методик қўлланма, деярли ҳамма фанлардан маъруза матнлари, ўқув дастурлари чоп этиштиришди. Журналларда, тўпламларда, матбуотда 120 дан ортқ илмий мақолаларимиз эълон қилинди.

Яқин келажада 3 та докторлик ва 5 та номзодлик диссертацияси ҳимояси қилинмоқда.

Замон талаблари, давлат стандартларига жавоб берадиган мутахассислар етиштириш мақсадида янги ўқув режалари ишлаб чиқилди. Уларга бозор иқтисодиёти ва демократик жамият талабларига жавоб берадиган янги фанлар

киритилди. Банк ҳуқуқи, солиқ ҳуқуқи, парламент ҳуқуқи, халқаро ҳуқуқий ҳуқуқ, тadbиркорлик ҳуқуқи, муниципал (ўзини-ўзи бошқариш) ҳуқуқ, кичик ва ўрта бизнес ҳуқуқи ва бошқалар шулар жумласидандир.

Факультетимиз ўқув жараёнини яхшилаш, илмий ишларни ривожлантириш мақсадида 2001-2003 йилларда ЎзФА Фалсафа ва ҳуқуқ институти, Адлия вазирлигининг Х.Сулаймонова номидаги Республика илмий текширув криминалистика маркази, ИИБ Академияси, Самарқанд давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультети, Тошкент давлат юридик институти, Андижон давлат университети билан ҳамкорлик ҳақида шартномалар тузган. Уларнинг ичида 2000 йилда Олий ҳўжалик суди билан тузган шартномамиз мутахассислар тайёрлашда катта аҳамият касб этаётти. Унга асосан Олий ҳўжалик суди қошида «Ҳўжалик ҳуқуқи» кафедраси тузилди. Университет тегишли штатлар ажратди. Ҳозирги вақтда ушбу кафедрани Олий ҳўжалик суди раиси, кафедра мудири М.Абдусаломов, Олий ҳўжалик судининг аъзолари юридик фанлар доктори, профессор Ш.Рўзиназаров, таниқли олим ва амалиётчилар М.Азизов, С.Таниқулов, Ф.Отахонов, И.Анортоевлар фаолият кўрсатмоқдалар. 2- ва 4-курс талабалари ҳафтада икки марта Олий ҳўжалик судининг ўқув марказида таҳсил олаётти. Бу ўқув жараёни билан амалиётни яқинлаштиришга имкон яратмоқда.

Факультетимизда Жанубий Кореянинг Осиё маданияти ва тараққиёти институти билан биргаликда ташкил этилган Хорижий мамлакатлар тили ва ҳуқуқини ўрганиш маркази ишлаб турибди.

Ўқув жараёнини, илмий ишларни юксалтириш, талабаларни маънавий ва маърифий жиҳатдан тар-

миршохид Мирҳамидов 1944 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. 1973 йилда ТошДУнинг юридик факультетини тугатган. Юридик фанлари номзоди, доцент. Домла 1979-1992 йилларда ТошДУнинг маъмурий ва молия ҳуқуқи кафедрасида ўқитувчи, доцент, кафедра мудири, 1982-1991 йилларда ТошДУнинг юридик факультетида декан муовини, 1992-1993 йилларда Ўзбекистон Республикаси прокуратураси Қонунчилик муаммолари ва прокурор-тергов ходимлари малакасини ошириш маркази директори, 1993-1995 йилларда ТДЮИда ўқув ишлари бўйича проректор, 1995-1999 йилларда Тошкент юридик коллежи директори вазифаларида ишлаган. 1999 йилдан ҳозирги кунгача УЗМУнинг ҳуқуқшунослик факультети декани вазифасида ишламоқда.

УСТОЗЛИК СУРУРИ

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳуқуқшунослик факультети декани Миршохид МИРҲАМИДОВ билан суҳбат

тика маркази, ИИБ Академияси, Самарқанд давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультети, Тошкент давлат юридик институти, Андижон давлат университети билан ҳамкорлик ҳақида шартномалар тузган. Уларнинг ичида 2000 йилда Олий ҳўжалик суди билан тузган шартномамиз мутахассислар тайёрлашда катта аҳамият касб этаётти. Унга асосан Олий ҳўжалик суди қошида «Ҳўжалик ҳуқуқи» кафедраси тузилди. Университет тегишли штатлар ажратди. Ҳозирги вақтда ушбу кафедрани Олий ҳўжалик суди раиси, кафедра мудири М.Абдусаломов, Олий ҳўжалик судининг аъзолари юридик фанлар доктори, профессор Ш.Рўзиназаров, таниқли олим ва амалиётчилар М.Азизов, С.Таниқулов, Ф.Отахонов, И.Анортоевлар фаолият кўрсатмоқдалар. 2- ва 4-курс талабалари ҳафтада икки марта Олий ҳўжалик судининг ўқув марказида таҳсил олаётти. Бу ўқув жараёни билан амалиётни яқинлаштиришга имкон яратмоқда.

Факультетимизда Жанубий Кореянинг Осиё маданияти ва тараққиёти институти билан биргаликда ташкил этилган Хорижий мамлакатлар тили ва ҳуқуқини ўрганиш маркази ишлаб турибди.

Ўқув жараёнини, илмий ишларни юксалтириш, талабаларни маънавий ва маърифий жиҳатдан тар-

биялаш борасида ҳам маълум ишлар қилинмоқда.

— *Домла, байрамлар олдида «яхшисини ошириб, ёмонини яшириб» гапарини одат тусига кириб қолган бўлса-да, аммо факультет катта дарғоҳ бўлганини сабабли қандайдир камчиликлар, муаммолар ҳам бўлса керак.*

— Иш бўлган жойда камчиликлар ҳам бўлиши табиий. Бундан кўз юмиб бўлимайди.

Гап шундаки, мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг ўтган йиллар ичида қонунчилигимиз тубдан ўзгарди. Ҳозирги кунда 1990 йилгача фойдаланиб келган бирорта дарслик, ўқув қўлланмаси ва бошқа адабиётлардан фойдаланмаётимиз. Кўп масалалар бўйича ҳуқуқ фанида доғмага айланган масалаларни қайтадан кўриб чиқишга тўғри келади (давлат, ҳуқуқ масалалари...). Шунинг учун олдимиздаги биринчи вазифа замон талабига жавоб берувчи ёш кадрларни тайёрлашдан иборат.

Профессор-ўқитувчиларнинг малакасини ошириш энг долзарб масалалардан биридир. Ҳозирги кунда биз Адлия вазирлигининг малака ошириш марказида, прокуратуранинг ўқув марказида ўқитувчи билан малакасини оширмоқдамиз.

Бу етарли эмас, албатта. Келгусида МДХ мамлакатлари олий ўқув юртиларида малака оширишни ташкил этиш ниятимиз бор.

Муаммоларимиздан яна бири профессор-ўқитувчиларимизнинг чет тилини билишлари билан боғлиқ. Юридик маълумот ва бизнинг қонунларимиз ривожланган мамлакатлар ҳуқуқига, халқаро ҳуқуққа яқинлашиб бораётти. Ҳуқуқни ривожлантириш мақсадида дунё тажрибасидан фойдаланиш учун хорижий тилларни билиш долзарб масалага айланимоқда. Профессор-ўқитувчиларимизнинг 90 фоизи хорижий тилларни билмайди, бор адабиётлардан ҳам фойдалана олмайди. Юридик маълумот учини минг йилликда максимал даражада компьютерлаштирилган бўлиши керак. Юристарнинг компьютердан фойдаланиши бошқа мутахассислардан фарқ қилади. Бизда мураккаб ҳисоб-китоблар, чизмалар ва ҳоказолар йўқ. Шунинг учун соддакор компьютерлардан фойдалансак ҳам бўлади. Лекин улар бир кафедрада бўлиши керак.

Бундан ташқари, маълумки, ҳозир мактабларда дарслар янги ўзбек ёзувида ўтиляпти. Кутубхонамизда эса янги алифбода ёзил-

ган биронта юридик адабиёт йўқ. Уч-тўрт йилдан кейин ўқишга қабул қилинганлар қандай адабиётлардан фойдаланади деган савол ҳозирча очик қолмоқда.

— *Бу муаммони битта факультетнинг ўзи ҳал қилолмас керак. Юридик йўналишдаги барча ўқув юртилари профессор-ўқитувчилари кўлини-қўлга бериб мавжуд адабиётларни янги ўзбек ёзувига ўтказиш, янги ёзиладиган адабиётларни бир йўла янги алифбода чоп этилиши чорасини кўрсатиб муаммо ҳал этилади, албатта. Домла, мен сизнинг меҳнат фаолиятингиз рўйхатида кўз югуртириб чиқдим. Ўқиниш тугатганингиздан бери асосан таълим-тарбия, шоширлар тайёрлаш иши билан машғул экансиз. Ўзингизни мукаммал устоз, мураббий деб ҳис эта оласизми?*

— Саволингизга жавоб бериш бироз ўнғайсиз... Аммо тўғриси айтганда, бир вақтлар қўлингизга ўқиган ёш илмий иш қилган йигит-қизлар устоз деб йўқлаб келсалар дил-дилдан аллақандай ифодаб бўлмас сурур, қувонч ҳис этасан киши. Лекин мен қарийб 30 йилдан бери талабаларга дарс бериб, кафедра ва факультетларни бошқариб ёш аспирантларга илмий раҳбарлик қилиб келаётган бўлсам-да, ҳали ҳам ўзимни мукаммал устозман деб атай олмайман. Кунда кунора устозларим билан мулоқот қилганимда ёш уларнинг китобларини, қўлланмаларини варақлаганимда ўзимни ҳали ҳам шоғирд деб ҳис этаман ва уларга шоғирд бўлганимдан беҳад фахрланаман.

— *Мазмунли суҳбатингиз учун ташаккур.*

Йўлдош ПАРДА суҳбатлашди

ENTIROM

СИЗДАН МИННАТДОРМАН

Богбоннинг ишини осон деб бўлмайди: кўчат ўтказиш, уни вақтида сугориб, бегона ўтлардан тозалаш туриш, хуллас, ниҳолни дарахт қилиб етиштиргунча бўлган парвариш ишлари унинг зиммасида. Бундай юмушларни у ҳаёти давомида бир неча ўз мартабала амалга оширади, эринмасдан, огринмасдан... Ахир, бог яратилишнинг ўзи бўлмайди-да.

Устозларимиз ҳам шундай: биз шоғирдлар тўғри ўсамизми, «бегона ўтлар» таъсирига тушиб қолмасмиканми, орзулар рўёби учун нималар қилишимиз керак... Ўзимиздан кўра улар кўпроқ қайғуришади.

Халқимизда устоз кўрмаган шоғирд ҳар макомга йўғралар деган нақл бор. Ҳақиқатан ҳам шоғирдлар устоз кўрмаган бўлса, бошлаган ишнинг ўзига хос йўлини билмай, аҳён-аҳён ҳол туриб қолиши турган гап. Мана энди бу мақоланинг мағзини тушунаппам.

Отам кўп йиллар прокуратура соҳасида самарали меҳнат қилганлиги боис шу касбга ёшлгимдан меҳрим орта борди. Аммо бу ҳавас Самарқанд давлат университетининг юридик факультетида кириб ўқий бошлаганимдан кейин чинакам аҳда айланди десам хато бўлмайди. Мен тажрибали мураббий, профессор Зиёдулла Муқимов, Карим Назаров каби устозлардан касб сирларини ўргандим. Кунт билан ўрганганларим бугун ўзимга ишонч бўлиб қайтаётим.

Университетда ўзлаштирган билимларни ҳаётга татбиқ этишда яна устозлар кўмаги керак бўлиб қолди. Билмаганимни кўрсатган, чалгангиз онларимда тўғри йўлга бошқарган А.Ҳайдаров, С.Шомуродов, Р.Усмонов, М.Эргашева сингари устозларимнинг йўл-йўриқларини бугун алоҳида эслагим келади. Меҳр ва соҳоват нури улар қалбини ҳеч қачон тарк этмасин!

Жамшид ТУРДИМУРОВ,

Самарқанд шаҳар прокуратурасининг иш ўргатувчиси

QUTLOV

УСТОЗ ОТАНГДАЙ УЛУҒ

Бу ҳикматда ҳақиқат айтилган. Ҳақиқат эса ҳеч қачон ўлмайди. Устоз номи ўчмасдир. Унинг ҳақиқат йўлида ўргатган бир ҳарфининг ҳақини ҳам умр бўйи узиб бўлмас. Бу ҳақда ҳазрат Алишер Навоий шундай ёзган эди:

Ҳақ йўлида ким санга бир ҳарф ўқитмиш ранж ила, Айламак бўлмас адо ҳақин онинг юз ганж ила.

Халқимизнинг саводсизлигига барҳам бериш учун молини, керак бўлса жонини тиккан мард, жасур ҳадиждларнинг ҳаёти бизга ибратдир.

Бугун Ўзбекистон мустақил. Ўз тақдиримизни ўзимиз белгилаймиз. «Таълим тўғрисида»ги қонун ва Қадрлар тайёрлаш миллий дастурининг қабул қилиниши ютуқларимиздан биридир. Ёш авлодди жамиятга керакли бўлса қилиб етиштиришда ўқитувчилар зиммасига улкан масъулият юклатилган ва улар бунинг урдадасидан чиқишмоқда. Шу кунгача ҳаётимда юксак ўзғаришларга олиб келган устозларим Қорахўжаева Раҳима опа, Ўринбоева Мавжуда опа, Муслимова Зулфия опа, Султонов Фарход акалар таълим тизимининг фидойи вакиллари. Юртимизда устозлар қадимдан эъзозланган ва бу одатга айланган. Ўзбекистон Олий Мажлисида 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган Меҳнат кодексининг 131-моддасига киритилган байрам қунари қаторида 1 октябрь — ўқитувчилар ва мураббийлар кунини ҳам бор. Шунингдек, мамлакатимизда «Ўзбекистон халқ ўқитувчиси» фахрий унвони ҳам таъсис этилган.

Барча устозларни яқинлашадиган касб байрамлари билан кутлаймиз.

Самаржон НАЗАРОВ, Ўзбекистон миллий университети ҳуқуқшунослик факультетининг 2-курс талабаси

TABRIK

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК

Ҳаётимизда байрамлар, тантаналар кўп. Лекин 1 октябрь байрамлар ичида алоҳида ўринга эга. Чунки ишчи, шиофокор, шоир ё ёзувчи, прокурор ёки журналист бўлсин, ҳамма муаллим қўлида ўқиган, тарбия топган. Шундан бўлса керак, биз бу соҳа кишилари олдида умрбод қарздоримиз.

Халқимизда «устоз отангдай улуғ», деган гап бор. Устознинг устози эса, қанда бўйича, ундан-да улгуроқдир, зеро у сен учун отангдай улут бўлган устозингизга устозлик қилган, таълим берган, тўғри йўлга бошлаган.

Назаримизда муаллимларимиз фақат байрамларда эмас, ҳар кун, ҳар доим эътибор ва эъзозга лойиқдирлар. Устозни қадрлаган юрт ҳеч қачон кам бўлмайди.

Мен фурсатдан фойдаланиб биринчи ўқитувчим — Эллиқалъа туманидаги Ойбек номи мактаб ўқитувчиси Ҳалима Поллоновани, Я.Досмуов номи мактабнинг тарих фани ўқитувчиси Т.Бектибоевни ва барча устозларимни касб байрамлари билан самимий табриклайман. Шарафли, аммо машаққатли ишлариде зафрлар ёр бўлаверсин, дейман. Байрамингиз муборак, азиз устозлар!

Йўлдаш РЎЗИМОВ, Амударё тумани прокурори

✓ E'TIROF

ЗАҲМАТКАШЛАР БАЙРАМИ

Ҳазрат Алишер Навоий шеърларидан бирида «Сўз айлади инсонни жудо ҳайвондин, билким, ҳуҳари шарифроқ йўқ ондин» дея лутф этган эди. Дарҳақиқат, одам боласининг тафаккури шаклланиши, сўзлаш ва муомала маданиятининг юксалишида, аввало, ўқитувчи-устозларнинг хизмати бекиёс. Оила қўбигида ўсган етти яшар болани бошланғич синфда ўз бағрига олар экан, биринчи ўқитувчи унинг тафаккури, дунёқарашда янги дарчалар очди. Натيجида оми бола илм-тарбия ўчоғида қайнаб-тошиб, одамийлик сари қадам ташлайди. Демак, бир сўз билан айтганда, ҳаммамизнинг чинакам инсон бўлишимизда, аввало, ўқитувчи-мураббийларнинг хизмати чексиздир. Шу боис бўлса керак, инсон қайси касбда ишлашидан қатъи назар, ёши улғайиб кексайганда ҳам илк бор қўлига қалам тутган биринчи муаллимини, дилга ақил ўқитувчиларини ҳақ қачон унутмайди. Уларнинг сиймосини соғиниб яшайди, эзгу номларини ёд этади.

Ҳар қандай замонда ҳам ўқитувчилик осон касб бўлмаган. Чунки уларнинг зиммасида нафақат ўқитиш, балки иллатлардан холи, тўғри тарбия беришдек оғир вазифа ҳам туради.

Ўқитувчи шогирдларининг мартабали, обрўйли, энг муҳими — элга хизмат қилувчи солиҳ ва фидойи шахс бўлиб камолга етишини истаيدди. Бирок, қайси билим масканида ўқитувчи ва тарбиячилар ҳушёрлигини қўлдан бой берсалар, ўша жойда ёшлар иллат ботқоғига ботадилар. Мактабда тарбиянинг бузилиши ўқувчи-

нинг нос ёки тамаки чекишидан, мактабдошларининг оддий қалам-дафтарини ўғирлашдан бошланиши ҳам мумкин. Қаерда тарбия қўрғони мустаҳкам бўлса, ёшлар юксак орзулар сари дадил интиладилар.

Бугун мамлакатимизда тарбия ҳаёт-мамонт масаласи эканлиги чуқур англаб етилди. Шунинг учун ёшлар тарбияси билан шугулланиш нафақат мактабдаги машгулотлар жараёнида, балки дарсдан сўнг маҳаллаларда ҳам йўлга қўйилган. Маҳалла фуқаролар йиғинларида педагог-тарбиячи штатининг очилиши ва бу вазифага масъулиятни ҳис қила оладиган, тажрибали муаллимларнинг тайинланиши аини муддао бўлмоқда. Маҳалла ёшларининг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, тарбияси оғир болаларнинг оиласи билан доимий шугулланиш айнан ана шу педагог-тарбиячилар зиммасидаги бурчдир. Бу бурч жойларда нечоғлиқ оқланаяпти, бунни жуда кўп ёшларимизнинг тадбиркорлик, спорт, санъат ва ижоднинг бошқа турларида иқтидорини синаб кўраётганликларидан ҳам билиш қийин эмас.

1 октябрь — табарук устозлар куни! Бу қутлуг айёмда муаммолар борасида сўз юритиш ўридли эмас деб биламан. Фақат бир-биримизни табрикламас, олқишга қўмсақ арзийди. Ахир бу муборак байрам ҳаммамиз учун азиз ва қадридлидир.

Орифжон ХАЙИТБОЕВ,
Хоразм вилояти прокурорининг 1-ўринбосари

Моҳият

Чақалоқлар ҳамма ерда бир хил йиғлайдилар,
улғайганларида — уларда хилма-хил одатлар
ҳосил бўлади. Бу — тарбиянинг натижаси.

(Хитой ҳикмати)

✓ ТО'УХАТ O'RNIDA

75 ЁШИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Ҳурматли Раҳмон Мирза-ахмедов!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги маркази Сизни табарук 75 ёшингиз билан самимий муборакбод этади.

Сизнинг 50 йилга яқин ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларида, жумладан, прокуратура органларидаги 34 йилдан ортиқ иш фаолиятингиз давомида Нукус шаҳар прокурорининг ёрдамчиси, шаҳар прокурори, Қорақалпоғистон Республикаси прокуратурасининг бўлим бошлиғи, Республика прокурорининг ўринбосари ва биринчи ўринбосари лавозимларида самарали меҳнат қилган малакали ҳуқуқшунос сифатида яхши биламиз ва қадраймиз.

Қорақалпоғистон Республикасида қонунчилиги мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашиш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш ва ёшларни тарбиялашга муносиб ҳисса қўлгансиз.

Прокуратура ходимлари Сизнинг фидокорона меҳнатингизни, касбга садоқатингизни ва инсоний фазилатларингизни яхши билади ва қадрайди.

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш ишига қўшган улкан ҳиссангиз ва узоқ йиллик меҳнат фаолиятингиз ҳуқуқимиз томонидан юксак баҳоланиб, Сиз аввал «Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган юрист», кейинчалик «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвонларига муносиб деб топилгансиз.

Бундан кейин ҳам Сиз кўп йиллар давомида бой тажрибангиз, маслаҳатларингиз билан ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига ҳиссангизни қўшаверасиз деган умиддамиз.

Бугунги шодиёна кунда Сизга узоқ умр, мустаҳкам соғлиқ, оилавий тотувлик, эзгу ниятларингизга эришишда улкан муваффақиятлар тилаймиз.

Табарук 75 ёшингиз муборак бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси
Бош прокуратураси
раҳбарияти,
Фахрийларни ижтимоий
қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги
маркази

✓ REPORTAJ

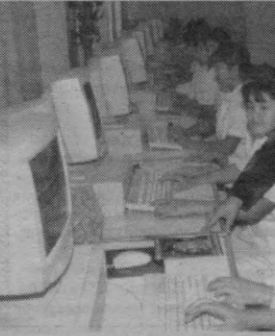
Муаллим. Бу сўзни эшитганимизда биринчи ўқитувчимиз, «Ватан», «Она», «Ўзбекистон» сўзларининг моҳиятини тўшунтирган инсон ёдимизга келади. Инсон ҳаётдаги барча ютуқларида устозининг катта ҳиссаси борлигини унутмаслиги керак. Устозларнинг улуғлиги ҳақида соатлаб сўзлаш мумкин. Устоз-шогирд муносабатлари ҳақида кўплаб ривоятлар бор. Бобокалонимиз, вазири аъзам Алишер Навоий ота кетаётганда уловдан тушиб йўл четида ўйнаб ўтирган бир болага салом берган экан. Шунда ёнидагилар Навоийдан сўрабди:

— Сиз юртнинг вазири, улуг шoir бўлсангиз. Нечун отдан тушиб бир болакайга салом бердингиз?

Навоий жавоб берибди:

— Бу бола менинг устозимнинг фарзанди бўлади. Устозим ҳурмати учун бу болага салом бердим.

Байрам арафасида устозларни яна бир бор эсладик. Ёд олмақдамиз. Бугун ўқитувчиларни ва мураббийларни қанча улуғласак ҳам кам. Чунки уларнинг меҳнатисиз жамият тараққиётини тасаввур қилиш қийин. Кўкда парвоз қилаётган учувчининг ҳам, кашфиётлар қилаётган олимнинг ҳам, ислохотлар учун жонбозлик қилаётган вазирининг ҳам устози бўлган. Уларни ҳам қайсидир муаллим қўлига

БУ ДАРГОҲДА БЎЛҒУСИ МУАЛЛИМЛАР ЎҚИЙДИ

қалам тутқазиб катта ҳаёт йўлига етаклаган.

Биз байрам арафасида 1-Тошкент педагогика коллежиди бўлдиқ. Мақсадимиз у ердаги муаллимларни ва бўлғуси ўқитувчиларни кутлаб, бир оғиз ширин сўздан баҳраманд бўлиш эди.

— Коллежимизнинг ўз тарихи бор, — дейди директор Мунаввар Исмоилова. — Бугунги кунда бу ерда 2123 талаба тахсил олмақда. 1784 нафари кундузги бўлимда, 339 нафари сиртки бўлимда устозлик сирларини ўрганимоқда.

Коллежимиз тизимдаги 38 та ана шундай даргоҳлар учун ўқув базаси ҳисобланади. Биз бошланғич синфлар учун тарбиячи, меҳнат, расм,

жисмоний тарбиядан дарс берадиган муаллимлар тайёрлаймиз. Бу даргоҳда машҳур педагог Меҳри опа Шарипова 40 йил раҳбарлик қилган. Бугунги кунда у кишининг шогирдларини нафақат Ўзбекистонда, балки қўшни давлатларда ҳам учратиш мумкин. 1988 йилдан коллежга Мунаввар опа Исмоилова раҳбарлик қилиб келмоқда.

— Бугунги халқ таълими тизимини компьютерсиз тасаввур қилиш мумкин эмас, — дейди информатика ва ахборот технологияси фани ўқитувчиси Зенфира Али кизи. — Шундан келиб чиқиб талабаларга компьютерда ишлашни ўргатаймиз. Коллежда 150 нафар ўқитувчи ишлайди. Уларнинг бир нафари фан доктори, уч нафари эса фан номзодидир.

Қутлуг айём арафасида барча нафратчиларни касб байрамлари билан табриқлаймиз. Заҳматли ишларига омад тилаймиз.

Хуришд УЗОҚОВ,
ЎЗМУ талабаси
Суратларда: педагогика
коллежи ва унинг талабалари.

✓ FAOLIYATGA NAZAR

Маълумки, банк тизими иқтисодни молиявий соғломлаштириш ва пул муомаласини мустаҳкамлаш вазифасини бажаради.

Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки йилларидаёқ ўз тараққиёт йўлини танлаб, демократик ривожланиш сари қадам қўйди. Ижтимоий ҳаётни эркинлаштириш, бозор иқтисодиёти муносабатларини шакллантириш асосий вазифалардан бирига айланди. Қўпгина нуфузли халқаро ташкилотларга аъзо бўлди. Халқаро валюта фонди, Жаҳон банки, Халқаро меҳнат ташкилоти, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси шулар жумласидандир.

Ўзбекистоннинг халқаро ташкилотлар ишида қатнашиши унинг иқтисодий соҳада ривожланган давлатлар билан яқинлашувига асос бўлади.

«Ташқи иқтисодий соҳа тармоқлари мажмуини вужудга келтирмасдан, молия, банк-кредит ташкилотлари, божхона хизмати ишини халқаро стандартлар ва талаблар даражасида йўлга қўймасдан туриб, халқаро алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкам-

ИСТИҚЛОЛ ВА ЭҲТИЁЖ САМАРАСИ

лашни тасаввур қилиб бўлмайди», — деган эди юртбошимиз.

Иқтисодиётни ривожлантириш Ўзбекистон раънақининг асоси экан, мамлакатда соҳа кадрларини қўпайтиришни мақсад қилиб қўйдиқ. Шу муносабат билан 1996 йилда Тошкент Молия институти қошида банк коллежи ташкил этилди.

Иқтисодиёт бўйича кадрлар тайёрлаш тизимида коллежимиз ўзига хос ўринга эга. Мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган банкларга коллежимиз юқори малакали ўрта бугун мутахассисларини тайёрлайди. Коллежимизда машгулотлар жараёнида ҳуқуқий тарбияга алоҳида эътибор берилади. Ҳуқуқшунослик фани чуқур ўргатилади. «Еш ҳуқуқшунослар» тўғрисида ишлаб турибди. Етук ҳуқуқшунослар, жамоат арбоблари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари билан учрашувлар ўтказилаяпти.

Тошкент банк коллежини ҳозирча 4300 га яқин йигит-қиз битириб чиқиб, мамлакат халқ ҳўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилимоқдалар.

Коллежимиз Ўзбекистон банклар ассоциацияси, Марказий банк, Миллий банк ва бошқа тижорат банклари, Тошкент молия институти, Тошкент иқтисодиёт университети каби муассасалар билан яқин ҳамкорлик ўрнатган.

Коллежимиз жамоаси истиклолнинг 12 йиллик тўйини муносиб қутиб олди. Мазкур ўқув йилини коллеж талабалари янги ўқув биносида бошладилар. Бир сўз билан айтганда, ҳақиқий маънодаги истиқлол меvasи ва эҳтиёж фарзанди бўлган Тошкент банк коллежи озод ва обод Ўзбекистонга қанот бўлгувчи, Ватан истиқболи учун бел боғлаган ёшлар камол топадиган маскандир. Зеро, Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек, «Келажақда Ўзбекистон юксак даражада тараққий этган иқтисоди билангина эмас, балки билимдон, маънавий етук фарзандлари билан ҳам жаҳонни қўйил қилиши лозим».

Зайниддин ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Тошкент банк коллежи директори

✓ UCHRASHUV

ЭЛЛИК ЙИЛДАН КЕЙИНГИ УЧРАШУВ

Ўқитувчилар байрами арафасида берунийлик синфдошлар — биология фанлари доктори Исмоил Жуманиёзов ва собиқ инженер-технолог, пенсионер Бектемир Насруллаевлар хайрли бир ишга қўл уришди. Яъни, улар Беруний шахридаги Навоий номили ўрта мактабини 1953 йилда битирган собиқ синфдошлар учрашувини ташкил этишди.

Тадбирнинг характерли томони шу бўлдики, учрашув халқ таълими аълочиси, кўп йиллардан буён касал ётган ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси, 80 ёшли Йўлдош ота Тожибоевнинг «хонадонидида уюштирилди. Бунинг рамзий маъноси бор эди, албатта. Биринчидан, ўзбекона лутф кўрсатиш ҳурмат бўлса, иккинчидан, педагоглар оиласи бўлган Йўлдош ота ва устоз ўқитувчиларни ёдлаш эди.

Учрашув қизигандан-қизиди. Ўтган кўнлар ёдга олинди. Соз суҳбатлар авжига чиқди. Учрашувда устоз муаллимлардан Йўлдош ота Тожибоев, Раҳаббой ота Юсуповлар сўзга чиқиб, умрларидан мамнун эканликларини, шогирдлари шу кўнларда халқ ҳўжалигининг барча жаҳаларида меҳнат қилаётганлигидан хурсандлигини таъкидлашди.

Учрашув тўпланганларда катта таассурот қолдирди.

Нуриддин ОКҲАЗАРОВ,
«Нуқуқ» муҳбири

✓ EKOLOGIYA

Табиат ҳақида ўйлаганда кўз олдимизга беихтиёр поёнсиз далалар, пуяриклар тоғлар, алвон дарахзорлар, мажлиб оқаётган дарёлар, турли-туман қушлар сайроғи, бебаҳо табиий бойликлар намойи бўлади. Улардан фойдаланамиз, завқ оламиз, табиатнинг ҳам дард чекиши, зиён-заҳмат кўраётганлиги ҳақида ҳар доим ҳам ўйлаб қўравермаймиз...

ТАБИАТ ШАФҚАТГА МУҲТОЖ

Бундай ҳулосага келишимиз бежиз эмас. Келинг, узоққа бормай, Самарқанд вилоятида юз бераётган лоқайдликларга бир эътибор берайлик. Вазирлар Маҳкамасининг атроф-муҳити мониторингиндан ўтказишга доир 111-қарорини баҳарий борадада вилоят ҳокимининг қарори қабул қилинган эди. Аммо, текширишлар шуни кўрсатадики, мазкур қарорлар сингари вилоятда Табиати муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг буйруқ ва қўрсатмаларини баҳарий бўйича ҳам қатор камчиликлар мавжуд.

Вилоят ўрмон ҳўжўлигига қарашли ерлар 27,675 гектарни ташкил этади, шундан 7131 гектари ўрмонзорлардир. Жорий йилнинг 1 январига 924 гектар ҳайдак экладиган ерлар бўлишига қарамай, улардан унумли фойдаланиш чораси кўрилмаган. Ер ости ва сизот сувлари бироз кўтарилган ҳудудларни-қун, қўй турайлик, «Нуробод» ўрмон ҳўжўлигига тегишли 17,6 гектар майдонда бирор эким ҳам экимлай қолганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Ўзбекистон ва жаҳон Қўзил китобига киритилган талай ёввойи ҳайвонлар тақдири инсон мададига муҳтождир. Бирок, бу борадаги ғамхўрликларни талаб даражасида деб бўлмайди. Бундай ҳайвонларни овлаш қатъиян манъ этилган бўлишига қарамай, ўз манфаатини ўйлаган баъзи кимсалар уларга киргин келтиришдан тал тортмапти.

2003 йилнинг 23 апрел кўни Пахтачи тумани Қарнобота қишлоғи ҳудудига фуқаро А.Турдиев 6.503.000 сўмлик 478 дона чўл тошбақаларини ҳеч бир рухсатномасиз сотиш учун ушлаб тулганлигини аниқланган. Булар ҳали ҳаммаси эмас. Назоратдаги озиқ-ликлар оқибатида илонларнинг аёвсиз овланаётганлиги, қовул ва шу каби бошқа ўсимликларнинг тонна-тонналаб териб олиб кетилиши ноёб табиат бойликларига киргин олиб келмаслигига ким қаролат беради?

Шу каби муаммолар ҳақида ўйлар эканмиз, уларнинг тўла-тўқис ҳал этилишида қадрларнинг ўрни бекиёс эканлигига яна бир қарра амин бўлдик. Бирок, ҳар йили қадрлар қўнимсизлиги ҳодимлар сонига нисбатан 20-30 фоизни ташкил этаётганлиги кишини ташвишлантиради. Бир сўз билан айтганда, соҳада муаммолар бисерга ўхшайди.

Прокуратура органлари томонидан табиати муҳофаза қилишга доир қўнулар ижроси юзасидан жорий йилнинг ўтган даври мобайнида ўтказилган текширишлар натижаларига кўра аниқланган қўнубузилиш ҳолатларини бартараф этиш ҳақида 20 та тақдирнома киритилган. Ноқонуний қабул қилинган ҳўқўқий-меъёрий ҳужжатларни қўнуга мувофиқлаштириш ҳақида 78 та протест келтирилган. Қўпол қўнубузилиш ҳолатлари юзасидан 3 та жиноят иши кўзга тилинган. Судларга 1.670.000 сўмлик 21 та даъво аризалари киритилган ва айбдорлар етказилган 511.300 сўмлик зарарни ихтиёрий равишда тулганлар.

Модомики, келажак авлодларга мусаффо, яшил ва барҳаёт борлик инъом этиш истагида эканмиз, она табиатни асраб-авайлаш умуумхалқ иши эканлигини унутмайлик.

Алишер ЗОКИРОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси умуумий
назорат бўлимининг бошлиғи

✓ Tahlil

Юрт келажиги, мамлакат тараққиёти кўп жиҳатдан бугун воғга етатётган ёшларнинг жисмоний ва маънавий камолотига боғлиқ. Мамлакатимизда ёш авлодини ҳар томонлама камол топтириш учун қўлай имкониятлар яратилган. Фарзандлар тарбиясига аввало ота-она масъул ҳисобланади. Ўзбекистон Конституциясининг 64-моддасида бу ҳақда қайд этиб қўйилган. Бирок бу ўринда таълим тизимига ҳам алоҳида эътибор қаратиш жоиз.

Ҳўш, таълим тизимига оид қарорлар. «Таълим тўғрисида»ги қонун. Қадрлар тайёрлаш миллий дастури бугун қай тарзда ижро этилмоқда? Воғга етмаганларнинг жинсийчилик кўчасига кириб қолгани муаммоси қандай ҳал қилинапти?

Ушбу саволларга Бўхоро шаҳридаги Фаёзулла Ҳўжаев тумани мисолида жавоб берсак. Туман ҳудудига 152.100 нафар аҳоли истиқомат қилади. Шундан 29,8 фоизи воғга етмаган ёшлардир. Тумандаги 17 та умуумтаълим мактабида 19.471 нафар ўқувчи жаҳон стандартлари даражасида, янги педагогик технологиялар асосида ўқитилмоқда. Хар 100 нафар битирувчининг 84 нафари олий ўқув юртига ўқишга киргани фикримизни исботлайди.

Вилоят ҳокимлиги томонидан ҳар ойда ўтказиб келинаётган «Мактаблар кўни»да таълим тизимига оид муаммолар жойида ечимини топаётгани мактабларни моддий

✓ XABAR

НАМАНГАН вилоят прокуратурасида наёбатдаги хайҳат йиғилиши бўлиб ўтди. Унда прокуратура идораларидаги лавозимларга янги тайинланган 9 нафар ёш ҳодим қасамёд қабул қилди. Тизимда узоқ йиллардан бўён самарали ишлаб келётган тахрибали ҳодимлар машаққатли ва шарофли ишларида уларга муваффақият тилади.

Шундан сўнг прокуратура органлари томонидан прокурор назорати ҳўжўжатарининг қўлланилиши, Тўрақўрган туман прокуратураси фаолиятини текшириш ақуларни ҳамда Мингбулоқ туман ИИБ тергов бўлимида терговнинг олиб борилиши ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Қўрилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилиниб, келгуси иш режалари белгилан олинди.

✓ QAROR VA IJRO

ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛТИ

Иморатнинг мустаҳкамлиги унинг пойдеворига боғлиқ бўлгани каби ҳар бир юртнинг эртаси бевосита жамиятнинг кўйи бўғини бўлими ёшлар тарбиясига боғлиқ. Воғга етмаганлар ҳўқўқларини ҳимоя қилиш борасида прокуратура идоралари томонидан бир қатор ишлар қилинмоқда.

✓ YOSHLAR — YURT KELAJAGI

Мамлакатимизда ёш авлод таълим-тарбиясига катта эътибор берилмоқда. Ҳуусан Мирзаобод туман прокуратураси томонидан бу борада қатор ибратли ишлар амалга ошириляпти.

Болалиқдан ногирон ёшлар ҳўқўқимизнинг алоҳида эътиборига олинган. Уларни васий ва нафақа билан таъминлаш, ҳонадонларда таълим олишлари учун шарт-шароит яратиб зарур. Туманда 335 нафар туғма ногирон ёшлар истиқомат қилиб, улар қўну доирасида ихтимой ҳўжўга олинган.

Тахлиллар шуни кўрсатадики, баъзилар ногиронлар тақдирига лоқайд муносабатда бўлган, ҳатто уларнинг ҳақиқа кўз олайтириб, талон-тароҳ қилишгача етган. Бундайлар тегишли жазосини олдилар.

Туманимизда прокуратура ташаббуси билан мутахассислар жалб этилди ва ёшлар табиий қўриқдан ўтказилди. Ногиронлардан 16 нафари аниқланган касалликлар бўйича вилоят шифохоналарида даволандилар. 38 нафари эса табиий экспертиза бўлимида қўриқдан ўтказилгач, ногиронлик мақомига эга бўлди ва нафақа белгиланди.

Халқимиз болажон. Аммо гуруч кўр-

ЎСМИРЛАР ТАРБИЯСИ ДИҚКАТ-ЭЪТИБОРДА

максиз бўлмайди, деганларидек фарзандлар тарбиясига лоқайдлик билан қараб, уларни ўз ҳўлига ташлаб қўйганлар ҳам йўқ эмас. Туман прокуратураси томонидан бундай бағриотларга нисбатан оталик ҳўқўқдан маҳрум этиш ҳақида судга даъво арикази киритилди ва даъво қаноатлан-тирилди.

Туман прокуратураси ёшларнинг соғлом камол топишларига ҳўсса қўшмоқда. Жойларда болалар спортига эътибор қўйилляпти. Мирзаободда миллий кўраш, кик-боксинг, стол тенниси, футбол каби спорт турлари кенг ривожланган. «Оқолтин» маҳалласида стол тенниси, «Наврўз» маҳалласида кик-боксинг, футбол, «Янгиҳаёт» маҳалласида миллий кўраш турларини самарали фаолият кўрсатамоқда. Наврўзлик ёш футболчилар туман, вилоят миқёсидаги бахсларда гўлиб чиқиб, яқинда Олмалик шаҳрида бўлиб ўтган мусобақада вилоят шарафини ҳўйма қилдилар. Маҳалланинг ёш теннисчилари эса 1983 йилдан бўён республика миқёсидаги

мусобақаларда қатнашиб, гўлибликни эгаллаб келадилар.

Яқинда Ғафур Ғўломномли 13-мактабнинг спорт залига туман прокурори соврини учун стол тенниси бўйича мусобақа ўтказилди. Бу ерда ҳам «Оқолтин» маҳалласининг ёш спортчилари гўлиб чиқиди.

Туманда ёшларнинг спорт билан шуғулланишлари учун катта имконият яратилмоқда. 137 та тўғрақ, 16 та спорт зали, қўллаб майдончалар улар ихтиёрда. Ёшларнинг ҳўқўқий саводхонлигини оширишга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Яқинда туман прокурори ташаббуси билан тарбияси оғир ўсмирлар Ҳовос кўрган жойлашган ҳўбхўсона билан танишиб қайтдилар. Бу тадбир жуда самарали ўтди. Ўсмирлар жиноятга қўл урган тенгдошлар билан урғашдилар, қамқоқхона шароитини кўрдилар ва озолиқ энг олий неъмат эканлигини чўқур ҳўс этдилар.

Ислом УМАРОВ,
Мирзаобод тумани прокурори

Моҳият

Қадим замонларда оқил кишилар инсоннинг табиатан ёвўз эканлигини кўриб, одамлар ортидан кузатиб юриш, маросимлар ҳамда бурч асосларини тушунириш, одамларни тарбиялаш учун ҳўқўқдор ҳўқимиятини яратганлар.

СЮН-ЦЗИ,
қадимги хитойлик файласуф

✓ PROKUROR NAZORATI

Фуқароларимиз ҳақ-ҳўқўқларини рўёбга чиқаришда ёрдам сўраб тегишли идораларга ариза ва шикоят билан мурожаат қилишади. Аксарият кишилар тегишли идораларга мурожаат қилишда-ю, аммо бу аризалари қанча муддат ичида ҳал этилишини яхши билишмайди. Мутасадди идораларнинг ҳодимлари аризаларни ҳал қилишда қўнуларга таъниш иш юритишасизми? Шу мақсадда «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қўнунинг ижроси юзасидан Ёёёёёё туман ҳўқимлиги ва «Гўлистон» қишлоқ фуқаролар йиғинида текшириш ўтказдик.

Туман ҳўқими номига таъминат ёзма ариза ва шикоятларни қайд қилиш дафтарини девонхона мудири А.Ҳолматовнинг иш юритишда бўлиб, дафтар мўҳланмаган, варақ-лари рақамланмаган.

Шунингдек, туман ҳўқими ер ресурслари хизмати бўлими бошлиғи Р.Машариповга «Баҳор» маҳалласида истиқомат қилувчи М.Эминовнинг аризасини ҳал қилиш учун чиқарган. М.Эминов шу йил 8 январь кўни богдорчилик йўналишида фермер ҳўжўлиги ташкил этиш мақсадида 1 гектар ер сўраб ариза берган эди. Лекин туман ер ресурслари хизмати бўлими ҳодимлари аризани текшириш қўнуғача узрли сабабларсиз ҳал этишмаган. Муавлифга эса аризининг ҳал қилинганлиги ёки рад этилганлиги тўғрисида жавоб хати юборилмаган.

Бундан ташқари, «Кўмакчи» фермер ҳўжўлиги раҳбари Р.Абдуллаевнинг ўзига

бирктирилган ердан бошқалар фойдаланиб келётганидан норози бўлиб, 18 феврал кўни туман ҳўқими номига ёзган аризаси ва шунга ўхшаш бир нечта фуқароларнинг аризалари ҳам ҳал этиш учун Р.Машариповга чиқарилган бўлса-да, текшириш қўнуғача улар ҳаракатсиз қўлиб кетганлиги аниқланди.

Ўзига ажратилган ердан ўзгалар ноқонуний тарзда фойдаланаётганлиги ҳақида бир фермер кўйиниб шикоят ёзса-ю, наҳотки бу ҳўқимликдагиларни ташвишга солмаса? Шундай жиддий, бориб турган ноҳақликдан воқиф этувчи шикоят 4-5 ойда бир бюрократнинг столи галадонда чанг босиб ётса? Ахир, бу ерда нафақат қўну бузиляпти, балки фуқаронинг ҳақ-ҳўқўқий пўймол қилинапти.

Ёёёёёё тумани прокуратураси текшириш ақуларни бўйича йўл қўйилган қўнубузилишлари бартараф қилиш юзасидан туман ҳўқими номига тақдирнома киритди. Архитектура ва қўрилиш бошқармаси бошлиғи А.Имомов, ер ресурслари хизмати бўлими бошлиғи Р.Машариповга нисбатан маъмурий жавобгарликка оид, вазифасига масъулиятсизлик билан қараётган 3 нафар ҳодимга нисбатан интизомий жавобгарликка оид иш кўзга тилиди.

Тожиҳон ШЕРКУЛОВА,
Ёёёёёё тумани прокурори

Воғга етмаганлар тақдирига панжа орасидан қараш мумкин эмас. Шундай экан, соғлом фикрловчи ҳар бир киши бу масалалар жиддий эътибор бериши керак.

Рустам ҲАЙИТОВ,
Ғўзор тумани прокурори

✓ G'JDUVONIY TAVALLUDINING 900 YILLIGI OLDIDAN

Истиклол даврида миллий кадриятларимизни тиклаш борасида улкан ишлар қилинди. Жаҳонга машхур, буюк аждодларимизнинг ўлмас мероси жамоатчиликка етказилиб, уларнинг муборак маъракалари ўтказиб келинаётир. Яқинда мероси бутун инсоният маънавияти мулкига айланган улуғ бобокалонимиз Хожа Абдуллохик Гиждувоний ҳазратлари таваллудининг 900 йиллиги кенг нишонланади.

Қалбини илоҳий ишққа тўлдирган, Каъбани ишорат-ла Гиждувонга келтирган буюк пир истиклол шарофати боис қаддини янада баландроқ кўтарди. Мустақиллик аллома таълимоти қаддини оширди, авлодларга уни теранроқ идрок этиш имконини берди. У кишининг илму-одоб, инсон ва унинг жамиятдаги ўрни, дин ва дунёвий муносабатлар борасидаги қарашлари «Рисолаи соҳибия», «Рисолаи шайхушшуюк ҳазрати Абу Юсуф Ҳамадоний», «Аз гуфтори Хожа Абдуллохик Гиждувоний», «Мақомоти Юсуф Ҳамадоний» каби асарларида баён этилган. Тасаввуф таълимотининг йирик вакилларида бири Хожа Баҳоуддин Нақшбанд ҳам Гиждувонийнинг шоғирдларидандир. Алишер Навоий «Насойимул-муҳаббат» асарида Хожа Баҳоуддин Нақшбанд ҳақида шундай ёзади: «...тарбияни Хожа Абдуллохик Гиждувоний руҳидан топибдурлар». Дарҳақиқат, Шарқ ижтимоий-фалсафий тафаккурида муносиб из қолдирган нақшбандия тариқати ғоялари гиждувонлик улуғ пир қарашларига ҳамоҳанг.

Ҳазратнинг юбилейни жаҳон миқёсида нишонлашга катта тараддууд қўрилмоқда. Мухбиримиз ана шу сана олдидан таниқли шоир ва тасаввуфшунос олим Садриддин Салим Бухорий билан учрашиб, қуйдагиларни ёзиб олди.

навий, Орифар-Ревгарий, Абдуллохик Гиждувонийлар инсон кўнглини обод этмоқ йўллари кўрсатиб берганлар. Буйўл, бууслуб — поклик, ҳалоллик, зикр ила ҳосил бўлмай.

«Дил ба ёру даст ба кор» шioriнинг асосий маъноси шуки, одам ҳар дамда Аллоҳ ёди билан бўлсин, шундагина унинг қўли ҳалол меҳнатга банд бўлади. Ҳалол меҳнат билан банд қўл асло таъмагирлик, ўғирлик, муштумзўрлик қилмайди. Қалбида Аллоҳи бор инсон *асло дилозорлик, ҳасадгўйлик, кибру-ҳаво, ношукурлик кўчасига қадам босмайди. Бундай зот Яратганнинг ризолигини

шафқат кўрсатиб, аста-секин тарбиялаб, тўғри йўлга бошлаш керак. Тариқат пирлари шарофатидан ўғирлар тўғрига, таъмагир бетаъма инсонга, ҳуллас, қанчадан-қанча ёмонлар яхшига айланган.

*Айбларни ёпгувчи саттор бўлгaysен,
Қалбларни топувчи ғамхўр бўлгaysен,
Аллоҳ ризолигин топай десанг, эй дўст,
Эл бирла адабда хушёр бўлгaysен!*

Комил инсон, кўнгли обод киши бошқалар айбини очмайди. Чунки ҳар биримизда бир айб, бир нуқсон бор. Беайб — Парвардигори олам. Комил ин-

✓ TA'KID

ЎЗ ВАҚТИДА МУРОЖААТ ЭТИНГ

Мамлакатимиз истиклолга эришган дастлабки йилларда инсон ва унинг манфаатлари олий кадрият сифатида тан олинди. Унинг ҳуқуқ ва эркинликлари қонун билан ҳимояланиши кафолатланди. Бу эса бошқа соҳалар каби суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти зиммасига ҳам катта масъулият юклайди.

Таҳлиллардан кўринишича, кейинги пайтларда идорамизга фуқаролар асосан етказилган моддий зарарни ундириб беришни сўраб мурожаат қилишган. Бу борада ишга масъулият билан ёндашилгани боис, маълум миқдордаги пул ёки буюмларни даъвогарлар фойдасига ундириб беришга эришилди. Шунинг ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, қайтарилган даъво аризалари жорий йилда ўтган йилгидан кўра 55-60 фоизга камайган. Лекин шу билан бирга бир муаммага дуч келаямиз. Тўғрироғи, фуқароларнинг аксарияти ҳақ-ҳуқуқлари ва қонуларни яхши билмаслиги оқибатида судга кечикиб мурожаат қилишда ёки бошқа идоралар раҳбарлари билан амалга ошириш мумкин бўлган юмушлар борасида бизнинг кўмагимиздан умидвор бўладилар. Бундай янгилишлар фуқароларнинг қулай имкониятини бой беришига, ишнинг эса чўзилиб кетишига сабаб бўлмоқда. Шу боис қайси масалада кимга мурожаат қилиш лозимлигини ҳар ким яхши билиши ва умуман, тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоялаш, қонунийлик ва суд амалиётини омма онига сингдириш борасида жойларда ўтказилаётган суҳбат ва учрашувлар қўламини янада кенгайтириш зарурга ўхшайди.

Зеро, суд қарорларининг қисқа муддатда ижро этилишидан суднинг ўзи ҳам, ундирувчи ҳам манфаатдордир. Шундай экан, бунинг учун барча имконият ишга солиниши даркор. Бу эса фуқаро билан суд ўртасидаги ҳурмат ва ишончни мустаҳкамлаб, адолат тарозисини барқарорлаштиради.

Абдуҳаким АБДУНАЗАРОВ,
Шайхонтоҳур тумани
суд ижрочилари бўлинимаси
ижроچиси

ОБОДЛИК Кўнглидан бошланади

Яқинда юртбошимиз Бухорои шарифга ташриф буюриб, бу ерда амалга оширилаётган ислохотлар ва бунёдкорлик ишлари билан танишди. «Ҳар қандай ободлик кўнглидан бошланади» деган эди давлатимиз раҳбари вилоятимизга олдинги ташрифи чоғида. Бу галги сафар ҳам Хожа Баҳоуддин Нақшбанд зиёратгоҳидан бошланди.

Маълумки, ҳожагон — нақшбандия тариқатида қизиқиш ХХI асрга келиб янада ортди. Ушбу таълимот муҳиблари нафақат Шарқда, балки Фарбда ҳам кундан-кунга кўпаймоқда. Ҳазрат Баҳоуддин, Ҳазрат Абдуллохик қадамжоларига Америка, Германия, Япония, Малайзия, Индонезия, Россия, умуман, бутун жаҳондан зиёратчилар келмоқда. Одам миллати, тили, ирки, наслу-насаби ким бўлишидан қатъи назар, бу пирларни зиёрат қилиб, ҳақларига дуои фотиҳа ўқиса, қалби беихтиёр равшан бўлади. Қалбини қандайдир бир илоҳий завқ чулғайди. Бу бевафодунёнинг қайғу-ғамларини, дардутаъшишларини унутди. Бир сўз билан айтганда, зиёратчининг кўнгли обод бўла бошлайди. Қадамжода у азал ва абад, яхшилик ва ёмонлик, ҳалол ва ҳаром ҳақида мушоҳада юритади.

Дарҳақиқат, «ҳар қандай ободлик кўнглидан бошланади». Агар кўнгли обод бўлмаса, юрт хароб бўлади, маънавияту-маърифат таназзулга юз ту-

тади. Ўхшашликни қарангки, ота-боболаримиз юз йиллар мобайнида амал қилиб келган ҳожагон-нақшбандия таълимотининг асоси ҳам кўнгли ободлигига қаратилган. Буюк аждодлар йўлини танлаган авлод ҳеч қачон адашмайди.

Тариқатнинг улуғ пири муршиди Хожа Али Ромитаний дейдиларки, инсоннинг кўнгли худди экинзор дала. Агар далани ўз вақтида юмшатиб, суғориб, бегона ўтлардан тозалаб турмасанг, ширин замин шўрроққа, обод ер харобага айланади. Шунга ўхшаш одамнинг кўнглини обод этиш учун ундан «бегона ўт» — ҳасад, кибр, ҳирс, ёлгончилик, фирибу-найранг, таъмагирлик каби иллатларни юлиб ташлаш керак. Тўғри, деҳқон ерни бегона ўтлардан, яъни кўзга кўринадиган нарсалардан тозалайди. Лекин кўнглини кўзга кўринмайдиган «бегона ўт» — иллатлардан қандай тозалайдилар?

Ҳожагон-нақшбандия тариқати пирлари — Баҳоуддин Нақшбанд, Саййид Мир Қуллол, Бобойи Саммосий, Хожа Али Ромитаний, Маҳмуд Анжир Фагани

топмоқ мақсади билан яшайди. Ундай кишининг ҳар бир нафаси зикр, шукур ва фикр билан ўтади. Ҳар бир нафаси зикр, шукур, фикр билан ўтадиганлар Аллоҳнинг дўстига, яъни авлиёга айланадилар.

Хожа Абдуллохик Гиждувоний бир рубоийда шундай ёзади:

*Гар бад хислатдан муҳаззаб бўлажаксан,
Жаҳон ҳалқи ичра муаддаб бўлажаксан.
Яхши-ю ёмонга бирдай раҳмат-ла назар сол,
Аллоҳ наздида абди муқарраб бўлажаксан.*

Инсон ёмон иллатлардан қутулгандан сўнг ҳалқ ичиди одобли бўлади. У яхши-ёмонга бир хил раҳмат назари билан боққандан кейин Аллоҳнинг дўстига айланади, демоқда Хожа. Ажабо? Яхшига-ку, яхши назар билан қарайсан, лекин нега энди ёмонга ҳам шундай назар солиш керак экан? Бунинг сабаби шуки, ёмон одамга, яъни ноқис инсонга — қалбида ҳали кибру-ҳаво, ҳирсу-таъма иллатлари борларга раҳм-

сон ўз айбига қарайди. Уни бартараф этиш йўлини тутайди. Ҳақиқий инсон одамлар қалбини топувчи, уларга меҳр-шафқат кўрсатувчи, дардларига малҳам бўлгувчидир. Халқи билан муомалада одобли бўлган киши Аллоҳ ризолигини топган бўлади.

Ҳожагон-нақшбандия тариқатида бутун жаҳонда қизиқиш кучайиб борапти. Бунинг сабаби шуки, инсоният разолатлардан, макру-фириблардан, ҳасадубахилликлардан, фахшу-ғиёҳвандликдан тўйди! Инсоннинг қалбида эзгуликка, покликка, меҳру-муруватга, садоқату-эътиқодга чанқоқлик пайдо бўлди. Ана шу хислатларнинг барча-барчаси ҳожагон-нақшбандия тариқатида, буюк пирлар Хожа Абдуллохик Гиждувоний ва Хожа Баҳоуддин Нақшбанд таълимотларида муржаасамдир.

«Нуқуқ» муҳбири Амрулло САМАДОВ ёзиб олди

Моҳият

Ўтмишдошининг хотирасига адолатли ва ҳурматли бўл, зеро, акс ҳолда, ушбу қарзни, балким, сендан кейин қайтарадилар.

Фрэнсис БЭКОН,
инглиз файласуфи

GIYOHVANDLIK — ILLAT

Инсон борки, яхши ният, ҳавас билан яшайди. Кўнглида оилали, болачақали бўлиб тинч ҳаёт кечирсан деган орзу бўлади. Орзуларига етишиш учун доимо ҳалол йўлдан боришга ҳаракат қилади. Аммо гуруч курмасиз бўлмаганидек, айрим кимсалар текин даромад, бойлик илинжида ҳеч нарсадан тоймайдилар. Ҳикоямиз қаҳрамонлари ҳам била туриб қақир тиканакни босиб ўтганлардан.

ЙЎЛ АЗОБИ

«Шу иссиқда ўйламай йўлга чиққанмни-чи. Бир-икки ҳафта кутмайманми, нафас олиб бўладиган кунлар келди-ку, ахир. Ҳа, майли, бундай «но-зик иш» ҳар кун ҳам чиқавермайди. Зора омадим юришиб...».

Ислоҳ ҳаёлан ўзи билан ўзи гаплашиб борарди. Автобуснинг ичи дим. Одам кўп. Нафас олишга ҳаво етишмайди. Деразани очсанг, иссиқ шамол бостириб қиради. «Йўл азоби — гўр азоби деб шунга айтсалар керак-да» дея тўнғиллаб қўйди у ёнида мудраб кетаётган ҳамроҳига қараб. Бу гапни анча ёшга бориб қолган отахон ё эшитди ёки кўзини ҳам очмай эъти-

ди? Кечагина ҳаёлимдан ўтувдиган-а, жўра.

— Сурхондарёнинг шамоли Хоразмга олиб келди, — ҳазил аралаш жавоб қилди Ислоҳ дўстини бағрига босар экан.

— Жуда вақтида келдиган-да. Ишлар юришмай, бекорчиликдан безор бўлиб ўтиргандим, — дўстининг бу ерларга бекорга келмаслигини Ўқтамбой яхши билгани учун ҳам мулозаматни ўрнига қўйгиси келди. — Қани, қани, марҳамат, ичкарига кир.

Бироздан кейин уй бекаси дастурхон тузаб, бориши ўртага олиб келиб қўйди. Қадаҳлар иккинчи марта уриштирилганда суҳбат анча қизий бошлаган, лекин асосий масалага ҳали ўтилмаган эди.

РЕЖА

Вақт алламаҳал бўлиб қолган. Атроф қоронғу, чигирткалар бир-бирига навбат бермай чириллади. Супа тепасидаги чироқ хира бўлса-да, қаплаклар унга талпинади. Ахён-ахёнда кўчадан ўтувчи машиналар овози ҳам тиниб қолди. Соқинлик. Фақат икки дўстининг кайфияти ниҳоятда чоғлигидан дарах берувчи енгилгина кулгулар

ҳисоб-китоб қилиб кетаман.

ТУЗОК

Эртаси кун икки дўст олдинмакеин Ўқтамбойнинг акаси Рустамнинг хонадонига, тумандаги «Нафосат» кўчаси 6-уйга кириб боришди. Салом-алиқдан сўнг ўртага дастурхон ёзилиб, яна меҳмондорчилик бошланди.

Кенга томон меҳмонга ташрифнинг мақсади аниқлаштирилди. Таклифни жон қулоғи билан эшитган Рустам аввалига шовиб қолди. Нимага хурсанд бўлмасин, текин даромад ўз оёғи билан кириб келади-ю, хурсанд бўлмай-дими? Ўзи пулга сотиб олиб юрган «дориси» текинга тушиб турибди-ку, унга яна нима керак? Хуллас, уч оғайни жиноий тил бириктириб, иш бошлайдиган бўлишди.

Фалокат оёқ остида деганларидек, беғона одамнинг бир-икки кундан бери Рустамнинг уйига кириб-чиқиши атрофдагиларни ҳушёр тортирди. Чунки маҳалла-кўй уй соҳиби «дори» билан онда-сонда бўлса ҳам савдо қилиб

туришидан ҳабардор эди. Иситманинг вақтида олди олиниши қанчадан-қанча инсонларнинг ҳаётини сақлаб қолди. Оилаларнинг тинчи бузилмайдиган, фарзандлар етим қол-

BIR JINOYAT TAFSILOTI

Марварид тонг. Қани энди бу диловар кўриниш узокроқ сақланиб қолса. Қизалоқ киприкларини пирпиратиб, кўзларини очганча борлиққа қулоқ тутари.

Толор нартларига ўрлашиб кетган каттакон ўрик новдаларида қушлар сайроғи давом этарди. Онаси «ҳаш-ҳаш-ш» лаганча сигир соғаётди. Оғил ёнига босиб қўйилган гўзапоё устида улоқчалар ўйнаб юрибди. Қизнинг ғайрати ҳўшди.

КИЗАЛОҚНИНГ

Апил-тапил ўрнидан туриб, онасининг

юмушларига қарашди. Дастурхон ёнига энди чўкишган эди ҳамки, елкасига кафтдек кетмончасини ташлаб олган қўшни қиз Норгул кўринди:

— Кетдик, Шахло, далага борасанми?

Қизалоқ ўрнига Жарқин аянинг вазмин овози янгради:

— Шоширма, жон болам, ул-бул еб олгани яхши.

Қизлар бир-бирларига маънодор жилмайиб олишди:

— Сенга етиб оламан, Норгул!

Чой ичиб бўлгач, Шахло бир бoғ кўк пиёзни яримта нон билан қўшиб рўйолга ўради-да, рангдор пешонабандини бошига ташлаб йўлга отланди. Норгул олислаб кетган кўринида, салқинда чопик унумли бўлишини ўйлаган-да.

Қиз катагулли қофтчасининг ён чўнтагини пайпаслаб кўрди. Кеча тўғноғич билан тангиб қўйган пули жойида турибди. Ишлаб толган пулига бир ҳаёли Назира опаникига ўхшаган оқ гулли сотўғноғич сотиб олмоқчи ҳам бўлганди, бироқ бу шаштидан тезда қайтди.

Ахир, мактаб очилгунча қанча дафтар-китоб топиши керак. Боз устига у ерга манави қилишни кийиб бормайди-ку.

Далалар ҳам кўриниб қолди. Ислоҳ шоир номи билан юритилувчи ҳўжалик ҳудудига жойлашган, фермер Қаюм Эрнazarовга қарашли бу ерларнинг ҳар қаричи синашта. Шахло бугдойзор уватидан бораркан, заррин ранг ола бошлаган бошоқлар орасида ёқутдек товланиб, ёниб турган қизгалдоқни кўриб қолди. Қандай яхши. Бу баҳорнинг энг охириги қизгалдоғи бўлса керак.

Беихтиёр бурилиб қизгалдоқни узган эди, тегишга маҳтал ол япроқларининг иккитаси тўқилиб тушди. Шундай бўлса-да, уни ташламай, дўгоналари сари юриб кетди...

Лекин сўнги қизгалдоқни узган бояқшў умрининг шу баҳор гулидек қисқа эканлигини қайдан билибди?

Кўёш ердан терак бўйи кўтарилганда Жарқин аянинг ҳовлисига шум ҳабар эшик қокди. Аввал осмонни бошига кўтариб уввoс тортган марҳумнинг онаси яқин жигарлари билан воқеа жойига келишди. Ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган дилбанди аянчли ўлим толган эди. Бу мусибатни кўтариш осон эмасди.

«Болам»лаб йиғлаш қанчалик оғир бўлмасин, энди бу қисматга қўниқшига тўғри келарди. Бечора қизнинг гулдек тани қора тулпоққа қорилди. Халойиқ ҳам секин-аста тарқаларди-ю, аммо ҳаёлларда бир жумбоқ савол ҳечам тарқалмасди. Куппа-кундуз чоғида шунчалик ёвузликка қўл урган, соқи-сумбати одамсифат бу ёвуз ким бўлдикин?

Туман ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан тузилган тезкор гуруҳ шу лаҳзалардаёқ ишга киришди. Вилоятдан етиб келган қўшимча кучлар ҳам тергов ва суриштирув ишларининг янада самарали бўлишини таъминлашга қаратилган эди. Шу зайл гумондор сифатида сўроқ қилинганлар ҳадеганда ўз алоқадорлигини маълум қилаолмасди.

Шундай пайтада бир гумондор — Оқшо шайхридаги Муқимий кўчаси 40-хонадонда яшовчи, 1976 йилда туғилган Обилов Собир Аваз ўғлининг кўздан қойиб бўлиб қолиши шубҳаларни янада кучайтириб юборди. Нопок қўлимиллари учун 1995 йилда 9 йилга озодликдан маҳрум этилган, ҳазонни ўташ жойидан қайтиб ҳам тегишли хулоса чиқарган олмаган Собир Қозоғистоннинг Пахтаорол туманида яшириниб юрган чоғида у ишлаб турган хонадон тинтувдан ўтказилди ва марихуана, кўкнор пўчоқлари топилди. Гумондор қочиб юриши оқибатида иш қарийб 4 ой давом этди.

Адолатнинг дасту узун, деганлари рост экан. Оқир-оқибат қўлга тушган жиноятчи содир этган қўлимил, яъни қизалоқнинг номусига теккани ва унинг изини йўқотиш мақсадида қилган ваҳшийликларини тўлиқ тан олди.

Ҳа, Собир узoқ йиллик қамoқ жазосини ўтаб қайтганида эҳтимол сиёҳ сочлари оқариб қолган бўлар. Шунда балки ҳаётини яхшиликлар сари буришга уриниб кўрар. Аммо, раҳм-шафқатдан йироқ бу кимса содир этган воқеани унинг ҳаётлари унутиб юборармикан, қизалоқнинг безовта руҳи уни тинч кўярмикан?

Худойназар АБДУЛЛАЕВ,
Нарпай туман прокуратураси терговчиси,
Мансур АЛОВУДДИНОВ,
«Нуқу» муҳбири

ҚОРА НИЯТЛИ МЕҲМОН

борсиз қолдирди.

Йўловчиларнинг гўнғир-гўнғири, олдинги қаторда кетаётган аёлнинг боласи ҳадеб йиғлавириши Ислоҳнинг гашини келтирар, ширин ҳаёллари-нинг жамлашга қўймади. Кўнглининг бир четида эса «сезиб қолишмасайди» деган ҳадик бор эди. Нега ҳавотирланмасин, йўлга чиқишгандан бери йўловчиларни икки марта назоратдан ўтказишди. Иссиқ элитими ёки гала-говур тинқасини қуритдими, ҳар қалай Ислоҳ анча жойгача беҳузур бўлиб борди.

Ниҳоят, манзилга кун пешиндан оққанда етиб келди. «Ишқилиб дўст уйда бўлсин-да. Шунча йўл босиб келдим ахир. Бу ерларда бошқа танишим бўлмас» дея ҳаёлидан ўтказди у.

КУТИЛМАГАН ТАШРИФ

Ислоҳ адашмай Қўшқўпир тумани «Мустақиллик» кўчаси 14-хонадон рўпарасига келиб, қия очик эшикдан ичкарига қаради. Ораста қилиб супурилиб, сув сепиб қўйилган кенггина ҳовли. Кўни билан офтобда товланиб, кеч кириб суғорилган гулу-райхонлар ҳам буй таратиб, атрофга ўзгача фойз бахш этган. Кечки қўёш нурлари илинчи қолган тол учларига қўниб олиб сайраётган қушлар товуши енгил шабадада шивирлаётган барглар овозига қўшилиб инсонга хотиржамлик ва ҳузур бағишлайди.

Ўқтамбой совуб қолган чойдан бир-икки ҳўпалаб ёстиқча суянди. Газета вақарлаб у-бу ўқиган бўлди-ю, бу ҳам ёқмади шекилли, хонтахта устига қўйди. Астойдил ёнбошлаб, кеч бўлганда қўзи уйкуга кетди. Қанча вақт ўтди билмади, ҳарқалай кўча эшикнинг аста тақиллашдан уйғонди.

— Бироз тинч ухлай дегандим-а... Ким у?

— Ўқтамбой жўра, уйдимсан? Бу мен — Ислоҳман!

— Ҳозир, ҳозир...— таниш овозни эшитган меҳзон эшик томон юрди.

Эшик очилиши билан икки дўстининг чехраси баробар ёришди.

— Ислоҳмисан? Қайси шамол учир-

эшитилади, холос. Ўқтамбой ёстиқ тағидаги қўл соатиға қаради. Соат миллири тунги 12.00 ни кўрсатиб турарди.

Яхшики хотини болаларини олиб онасиникига кетган. Ўзи шунча, эрининг ўртоқлари келди дегунча хотинига «таътил» берилади. Дўстлар билан қўлбола димлама қилиб, бешта-бешта олиб ўтиришга нима етсин.

У ёқ-бу ёқдан гаплашиб ўтиришган ўртоқлар бир-икки сонияга жимиб қолди.

Пайт пойлаб ўтирган Ислоҳ Ўқтамбойнинг кўнглига қўл солиб кўрди.

— Шу десанг, дўстим, юртинга бекорга келганим йўқ. Бир нозик иш бор. Аввалгайга ўхшаган.

— Қани, қани? — деди Ўқтамбой ҳўш кайфиятда.

— Героин бор. Сотса бўладими? Меҳзон ҳушёр тортиб жиддийлашди. Бироз ўйланиб туриб сўради:

— Қанчадан?

— Граммини 30 мингдан сотиш керак.

Ўқтамбой қаддини ростлаб ўтириб олди.

— Жўра, бўлмайдиган ишни бўлдирамиз-да. Қанча ўзи?

— Анчагина, — деди босиқлик билан Ислоҳ.

— Менга бер, мавриди бўлгунча қадар беркитиб қўяман.

Ўқтамбой 4 бўлак салофанга ўрлаган 349,22 грамм героинни олиб, тезда меҳмонхона полинини тағига жойлаштириб чиқди.

— Ҳавотир олма, мол сотилгунча меникида турасан. Эртага акамларникига борамиз. Гап йўқ одам, ишончли.

— Фақат бир илтимосим бор, жўра, — деди Ислоҳ ёстиқча ёнбошлаб.

— Нима илтимос? — ажабланиб сўради Ўқтамбой.

— Сенга ишонаман, «товар»ни мен Хоразмдан чиқиб кетганимдан кейин пуллайсан. Айтган вақтингда келиб,

майдаган бўлди.

Навбатдаги меҳмондорчилик роса тобиға етганда Ислоҳнинг кайфи ошиб, дам олгани ичкари уйга кириб кетди. Ақа-ука ана бир пиёла шароб нўш этиб турганларидан эшик тақиллаб, Рустамнинг таниши М.Авазов шериғи Т.Алламов билан кириб келишди. Бир пиёла қўл устида уларга «дори» зарурлиги, пулига гап йўқлиги қайта-қайта айтиб ўтилди.

Рустам бир-икки йўталиб, диққатини жамлаб олди:

— Пулларинг нақдми ўзи? Қанча керак? — деб сўради.

— Э, ақа, от билан туя сўрапмизми? Тоза «оқи»дан бўлса, ҳозирга ҳеч бўлмас 2-3 грамм етса, — деди М.Авазов.

Шунда Рустам укасига:

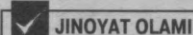
— Бор, ановидан 1-2 грамм олиб келиб, акаларинингнинг хожатини чиқар, — деб буйроқ берди.

Кўп ўтмай Ислоҳ олиб келган героиндан салкам 2 грамм 66.000 сўмга пуллаб юборилди.

Кўза кунда эмас, кунда синади деганларидек, шу кун «ажал уруги»ни пуллаб, боийш истагида юрган ақа-ука Ўқтамбой ва Рустам Исқандаров ҳамда Ислоҳ Бегматовнинг фаолиятига ҳамда уларнинг қилмиши далилий ашёлар билан ишбoтланиб, ҳар бири «хизмат»ига яраша жазосини олди.

Шу ўринда атрофдаги воқеаларга бефарқ бўлмай, жиноятнинг фoш этилишига ердан берган хокисор инсонларга таҳсин ўқиниб келади. Ҳамма ҳам инсонийлик бурчиға садоқат билан ёндашса, бу борадаги жиноятлар сони яна ҳам камайган бўларди.

Акмал АСРОПОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош
прокуратураси
бўлим прокурори

ЯПОН МАФИЯСИ

Internet хабарлари асосида
Ж.МАКСУМОВ тайёрлади

ZIYORATCHINING KUZATUVLARI

Хикоямиз қаҳрамони Қўчқор ота Эдилов 2002 йилнинг эрта кўкламида (4 февралдан 4 мартга қадар) Қиблаи Каъбани таовф этиб, ҳаж амалларини бажариб келган. Отаҳон саксонни қоралиб қўйганига қарамай хотираси тиник, ҳангомаси сермазмун. Зиёратдан китоб ёзма арзигулик таассуротлар билан қайтган. У кишининг, айниқса, ўша ёқлар табиати, одамлари, шаҳарлари, ўсимликлар дунёси ва айрим ўзбек оилалари ҳақидаги хикоялари диққатга сазовор.

НОЁБ МЕВАЛИ ДАРАХТ

қол-дашқолларни кўядиган мосламалари бор. Ҳар 2-3 соатда тозаланиб, озодалик назорат қилиб турилади. Кун қизиш кетганда ичкарига совуқ ҳаво юборадиган ускуналар ўрнатилган. Намозларни шу ерда ўқидик. Шу ерда таомларни танабул қилдик. Бўш вақтларимизда шаҳар кўчаларини, дўконларни айландик. Зиёрат жойларига ва бошқа амалларни бажаришга кунда-кунора махсус автобусларда бориб турдик. Қисқаси, зиёратчиларга кўрсатилган хизматлар юқори даражада.

— **Қўчқор ота, энди сизни қойил қолдирган нарсалар ҳақида гапириб бериш.**

— Эътиборимни тортган нарсалардан бири — бу ердаги хурмо дарахтлари. Хурмонинг ноёб меваги дарахт эканига бу ерда яна бир бор иймоним қомил бўлди. Мен сenga айтсам, ўғлим, ҳар бир хурмо тагига майда қурувлар билан сув олиб келинган. Уларга сув пурақалиб ёки томчилатиб қуйиларкан. Бунинг учун қанча маблағ, қанча куч сарфланганини бир тасаввур қилиб кўр.

Бундан ташқари, хурмо пиша бошлаган, шохлари билан қирқиб олинаркан. Янги ўсган шохлардан янги мевалар ҳосил бўларкан ҳар йили. Каллакларни шудди ўзимиздаги туғлар сингари. Ипак қўртини боқишда туғлар каллакларидан ю, орадан кўп ўтмай, улардан янги шохлар ўсиб чиқади. Хурмо ҳам шундай экан. Хурмо мевалари махсус жойларга тўпланиб, этилтириб, қуритилиб, қозғога ўралади, савдога чиқарилади, экспорт қилинади. Йирик шаҳарларимиз бозорларида баъзида бананлар, ананаслар қатори араби хурмолар ҳам келиб қолиши шундан.

Қўчқор отанинг хурмо ҳақида

айтганлари баъзи фикрларни ёдимга солди. Хурмонинг ҳосилати, шифобахшлиги ҳақида ёзилган мақолалар бор, албатта. Лекин, Ўзбекистонимизнинг фақат жанубий вилоятларидагина эмас, ўрта минтақаларида ҳам хурмо етиштириш йўл-йўриқлари хусусида мутахассислар ёзсалар, боғбонларга тавсия берсалар фойдадан холи

бўлмасди. Бу борада иккиланмасдан тажриба ўтказётган одамларимиз ҳам йўқ эмас.

Бир кун боғбон жиянимиз Келди Умиров бир йиғинда бизда хурмони мутлақо ўстириб бўлмайдиган деган кишига қарата: «Керак бўлса, хурмо кўчатини ўстириб, сизга мевасини едирарман», — деб юборди. Айтилган сўз — отилган ўқ. Келди жиян атайлаб Сурхондарёга бориб, тўрт тул хурмо олиб келди. Кузда бир иш билан уйларига борсам, ҳар 3 метрга экилган хурмо ниҳолларини қўп-қуруқ қамишпоё билан ўраб, типлатиб қилиб боғлаб қўйибди. Шу тарзда яна икки йил эринмай қаради. Кейин хурмо ҳосил берди. Келди жиян ўша кишини чақириб, шохларда етилган хурмолардан узиб, меҳмон қилди. У, ҳақиқатан, қойил қолди, Келди жиянга тасанно айтди. Аммо... Кейинги йили хурмо шохлари тарвақайлади. Кишки мавсумга қамишпоё билан ўраш қийин эди. Шундай қилиб, хурмоларни совуқ уриб қўйди.

Термизий, Баҳовуддин Нақшбанд, Хўжа Исмоил Бухорий сингари улуғ алломаларимиз тўплаган ҳадисларда айтилишича, пайғамбаримиз Мухаммад Мустафо саллолоху алайҳи васаллам хурмони жуда хуш кўрарканлар.

Бу неъматни Оллоҳнинг иноятларида бири деб ҳисоблаб, хутбаларида хурмони исроф қилмаслик, дарахтларини эҳтиётлаш лозимлиги хусусида кўп бор айтганлар. Хонадонларга саватларда хурмо совға қилинганида уларни кўни-кўшиларга улашганлар, ҳатто бошқа диндаги кишиларга ҳам инъом этганлар. Бундан ташқари, жаноби пайғамбаримиз пахта момиги солинган тўшақда эмас, хурмо дарахтининг пўстлоғи солинган тўшақда ухлар эканлар.

Демак, Қўчқор хожи Эдиловнинг хурмони ноёб меваги дарахт деб айтган сўзларига тўлиқ қўшилиш мумкин.

Бахтиёр ЖУМАНОВ,
журналист.
Жиззах вилояти Ғаллаорол тумани

SHOV-SHUV

Бразилия тарма жамоаси таркибида 2002 йили футбол бўйича жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритган Ривалдо Европа чемпио-лар лигасининг охириги голиби бўлиш Италиянинг «Милан» жамоаси олдидаги мажбуриятларидан озод этилди. Жамоа раҳбариятининг қисқача баёнотида айтилишича, футболчи ўзига энди бошқа клуб излаши мумкин.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

«МИЛАН» ДАН ҲАЙДАЛДИ

Эслатиб ўтамиз, Ривалдо билан «Милан» ўртасида тузилган шартнома 2005 йил июл ойигача амал қилиши лозим эди. Бироқ ўтган мавсумнинг бошларида Испаниянинг «Барселона» клубидан «Милан»га ўтган ярим ҳимоячининг Италияда омади келмадими, кўп вақтини заҳира ўриндиғида ўтказишга мажбур бўлди. Бу йилги мавсумда эса Ривалдо на мамлакат чемпионатида, на чемпионлар лигаси ўйинларида майдонга туша олди. Шунданми, у матбуотга берган интервьюларидан бирида бош мураббий Карло Анчелотти уни асосий таркибга қўшмаётганидан ўзини таққирланган деб ҳисоблаётганини тўғрисида айтиб ўтган эди.

Хозирча Ривалдонинг Европада қолиш-қолмаслиги масаласи очик турибди. Сабаби, қишдаги деярли барча миллий чемпионатларда қишгача футболчиларни қўшимча заявка қилиш мумкин эмас.

FUTBOL VA BIZNES

«ЧЕЛСИ»НИНГ ТЎЛАҚОНЛИ ХЎЖАЙИНИ

Россиянинг Чукотка вилояти губернатори Роман Абрамович энди Англиянинг Chelsea Village компанияси акцияларининг 97 фоиздан кўпроғига эгалик қилмоқда. Бу ҳақда «Интерфакс» агентлиги хабар тарқатди. Маълумки, Лондоннинг «Челси» футбол клуби ушбу компанияга қарашлидир.

Июл ойида харид қилинган назорат пакетига қўшимча равишда Абрамович яна 47 фоизга яқин акцияларни сотиб олди. Бунинг учун миллиарднинг 28,7 млн. фунт (47,6 млн. \$) сарфлашига тўғри келди.

Абрамович янгидан тузган Chelsea Limited компаниясидан хабар беришлари-ча, ҳар бир акциянинг баҳоси 35 пенсни ташкил этган.

Олдинда Абрамович яна каттагина харажат қилиб турибди. Сабаби, у июлдаги ўзаро қилишга мувофиқ клубнинг 155 млн. долларлик қарзларини ҳам тўлашни зиммасига олган эди.

«Челси»ни суперклубга айлантириш учун Клод Макелеле («Реал»), Адриан Муту («Парма»), Хуан Себастьян Верон («Манчестер юнайтед») сингари футболчиларни сотиб олишга 180 млн. доллар сарфлаган Абрамович адашмаган кўринади. Чунки айни пайтда жамоа миллий чемпионатда ҳам, еврокубокларда ҳам муваффақиятли ўйнамоқда.

«Челси»ни суперклубга айлантириш учун Клод Макелеле («Реал»), Адриан Муту («Парма»), Хуан Себастьян Верон («Манчестер юнайтед») сингари футболчиларни сотиб олишга 180 млн. доллар сарфлаган Абрамович адашмаган кўринади. Чунки айни пайтда жамоа миллий чемпионатда ҳам, еврокубокларда ҳам муваффақиятли ўйнамоқда.

Тажинчқолларнинг эгаси пенсионер кампир экан. У қимматбаҳо буюмларини вагонда унутиб қолдирганини Майнц шаҳри вокзалида эслаб қолади, бироқ бу пайтда поезд вокзал ҳудудидан чиқиб бўлган эди. Мусиббатдан жинни бўлиб қолаётган кампирнинг нолаларини эшитган вокзал навбатчиси провондниклар билан боғланди. Бунгача топқир йўловчи топилгани поезд хавфсизлик хизматида топшириб бўлганди.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Сирдарё вилоят прокуратураси жамоаси Сирдарё вилоят прокуровори Эшмамат Бердимуродовга укаси Дилмурод САТТОРОВнинг бевақ вафот этганиги муносабати билан қўқур таъзия изҳор этади.

AJABO

ЎЗГАНИНГ МОЛИГА КЎЗ ОЛАЙТИРМА

АҚШнинг турли штатларида қўйидагилар бутунлай ман этилган:

1. Балтиморда фуқароларнинг театрларга шерларини етаклаб келишлари таъқиқланди.
2. Агад Техас штатида бўлсангиз, меҳмонхонанинг иккинчи қаватидан туриб пастдаги бизонларга ўқ уза кўрманг.
3. Канзас штатида тун пайти кўчани кесиб ўтиши лозим бўлган пиедалар нур қайтаргич кўтариб олишлари шарт. Акс ҳолда суд олдида жавоб берадилар.
4. Алабама штатида кўзларни рўмол билан боғлаб олган ҳолда автомашинани бошқариш таъқиқланган. Агар шундай қиладиган бўлсангиз, кимнинг ўғли бўлишигиздан қатъи назар, турмага тақийлади.
5. Миннесота штатида ҳатто ўйингизда ҳам қил-ялангоҳ ҳолда ётиб ухлайдиган бўлсангиз, қамаласиз.
6. Аляскада самолётдан туриб тирик лосларни пастга улоқтириш ман этилади.
7. Оклахома штатида қаҳвахонада ўтирганда қўшининг гамбургеридан бир тишлам тишлаб олиш, яъни гамбургерни «туя» қилиб бериш қатъиян ман этилган. Акс ҳолда жойим турмада девернинг. Мана бу энди бизга ҳам мос келади. Тўғри-да, нима қилсангиз ўзганинг молига кўз олайтирма.
8. Айдоҳа штатида туя миниб олган ҳолда қармоқ билан балик овлаш таъқиқланган.

IBRAT

ИНСОФИ БОР ЭКАН

Тасодифан ярим миллион евро пул топиб олсангиз нима қилар эдингиз? Германияга кетаётган поезд йўловчиси қиймати 578 минг еврога тенг заргарлик буюмларини топиб олиб, провондникка қайтариб берди, дея хабар қилади Ananova сайти.

Тажинчқолларнинг эгаси пенсионер кампир экан. У қимматбаҳо буюмларини вагонда унутиб қолдирганини Майнц шаҳри вокзалида эслаб қолади, бироқ бу пайтда поезд вокзал ҳудудидан чиқиб бўлган эди. Мусиббатдан жинни бўлиб қолаётган кампирнинг нолаларини эшитган вокзал навбатчиси провондниклар билан боғланди. Бунгача топқир йўловчи топилгани поезд хавфсизлик хизматида топшириб бўлганди.

«HUUQUQ» yuridik gazeta

Bosh muharrir:
ABDUXOLIQ ABDURAZZOQOV

Ta'sislar:
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi, Bahriddin VALIYEV, Dilshod ISLOMOV (Bosh muharrir o'rinbosari), Jahongir SHAROFBOYEV (mas'ul kotib), Lola prokuraturalari, «Donun himoyasida» jurnali, SHOMURODOVA, Hasan INOYATOV, Muxtor SHODMONOV

Tahririyatga kelgan qo'yozma va suratlar egalari qaytarilmaydi. Myaliflarning fikrlari tahririyat fikridan farqlanishi mumkin. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda «HUUQUQ»dan olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat ahamiyatiga molik materiallar ** belgisi ostida chop etiladi.

Manzil: Toshkent shahri, akademik Yul'yo G'ulomov ko'chasi, 66, Tel.: 133-82-34, 133-64-72. Fax: 133-26-62. E-mail: Info@huuquq.uz.

Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi va sahifalandi. «HUUQUQ» original maketi.

Gazeta «Sharq» NMK bosmaxonasida ofset usulida chop etiladi. Korxona manzili: Toshkent shahar, Buyuk Turon ko'chasi, 41.

Gazeta haftaning chorshanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda

Navbatchi muharrir: H.NISHONOV

Navbatchi: F.MAMASHARIPOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 20.00. Topshirildi: 11.00

1 2 3 4 5 6 7 8